BIBLIOTECA COPIILOR.

Nr. 30.

SENTINELA ROMÂNĂ

POESIE

DE

V. ALEXANDRI.

EDITURA
Librăriei CIURCU, Brassó
1904.

Tipografia Ciurcu & Comp., Brassó.

Prețul unuĭ numĕr 4 banĭ.

www.dacoromanica.ro

Sentinela Română.

Românul nu piere.

1. Din vêrful Carpaților
Din desimea bradilor
Răpezit-am ochiĭ meĭ,
Ca doĭ vulturĭ sprinteneĭ,
Pe cea vale adêncită
Și cu florĭ acoperită,
Ce să'ntinde ca o cétă
Până'n Dunărea mărétă;
Și de-acolo 'n depărtare
Până'n Nistru, până'n Mare.
Ér pe cel amar pustiŭ,
Cu vĕzutul ce întâlniĭŭ?
Intêlniĭŭ vitéz ostén,
Purtând semne de roman.
Falnic, tare ca un leŭ,
Și cu tip frumos de zeŭ.
Brațu-ĭ stâng era 'ncordat
Sub un scut de fer săpat,
Ce ca sórele lucĭa,
Și pe care sĕ zărĭa
O lupóică argintie,
Ce părea a fi chiar vie?
Și sub fiară doĭ copiĭ
Ce părea a fi chiar viĭ.
Mâna-ĭ dréptă ținea pală,
Ér pe cap purta cu fală
Coif de aur lucitor,
Ca un zĕŭ nemuritor.
Cel vitéz era călare
Pe-un cal alb în nemișcare,
Și ca dînsul neclintit
Sta, privind spre rĕsărit;
Numaĭ ochiĭ și-ĭ mișca,
Vulturește-ĭ alerga
Pe cea zare cenușie,
Lungă, tainică, pustie,
Unde, ca prin vis trecênd,
S'audia din când în când
Vuet surd, grozave șópte,
Ce veniaŭ din méză-nópte;
Sgomot lung, înădușit,

www.dacoromanica.ro

Ce venia din rĕsărit.
Érba nu să clătina,
Frunza nu să legăna,
Pasĕrea la munțĭ sbura,
Fiara'n codri tremura;
Căcĭ prin lumea spăĭmêntată,
În uimire cufundată,
Treceaŭ recĭ fiorĭ de mórte,
Presimțirĭ de rele sórte!
Ér pe cer un vultur mare,
Făcênd cercurĭ de sburare,
Să vedea plutind cu fală,
Şi'n rotirea-ĭ triumfală*),
Țintea ochiul sĕŭ măreț
Spre vitézul călăreț.
— „Cine eştĭ? de unde eştĭ
Pe la noĭ ce rătăcescĭ?
— Sunt roman şi sunt oştén,
De-a împĕratuluĭ Traian?
Maica Roma cea bĕtrână
Mĭ-a pus arma asta'n mână
Şi mĭ-a zis cu glasul sĕŭ:
Fiul meŭ, alesul meŭ!
Tu din toțĭ aĭ meĭ copiĭ,
Cel maĭ tare 'n vitejiĭ,
Mergĭ in Dacia, grăbesce,
Pe barbarĭ de-ĭ risipesce,
S'apoĭ vecĭnic privighéză
Sentinela mult vitéză,
Şi te-aține la hotare,
Că s'aud în depărtare
Rĕsunând duşmane pasurĭ,
Menințând barbare glasurĭ."
„Venit'am şi am învins,
Pe barbarĭ pe toțĭ i-am stîns!
Şi pe locurile lor
Acum Domn stăpânitor,
Aştept órdele avane,
Aştept limbile duşmane,
Care vin din rĕsărit
Ca pótop nemărginit,
Să cuprindă, să înnece

*) Biruitóre.

www.dacoromanica.ro

Tot pămêntul unde-or trece. —
O! viteze, neferice.
Aĭ să perĭ în câmp aice!
— „Eŭ să pier, eŭ! . . . nicĭ odată!
Vie-o lume încruntată,
Vie valurĭ marĭ de foc . . ,
Nicĭ că m'or clinti din loc;
Tot ceĭ verde s'a usca,
Rîurile vor sěca,
Și pustiul tot mereŭ
S'a lăți 'mprejurul meŭ;
Dar eŭ vecĭnic în picióre
Printre valurĭ arzětóre
Voiŭ lupta, lupta-voiŭ fórte,
Făr'a fi atins de mórte;
Căcĭ Român sunt în putere,
Și Românu'n vecĭ nu pĭere!

Apa trece, petrele rěmân.

2. Abia ḑice și de-odată
Fulgeră 'n ceriŭ o săgétă;
Vîjie, vine, lovesce
Scutul care zingănesce,
Ș'o rěspinge-o svîrle jos,
Ca pe-un șerpe veninos;
După dênsa'n depărtare,
Colo'n fund, în fund la zare,
Sě ivește-un negru nor
Plin de sgomot sunător,
Ce tot vine, ce tot cresce
Și pre câmpurĭ sě lățesce,
Cât e zare de zărit
Între *nord* și *rěsărit*!
— Sentinelă, priveghéză!
Norul crunt înaintéză;
Sentinelă, te arată!
Norul crunt să sparge . . . étă!
Étă órdele avane,
Étă limbele dușmane,
De *Gepizĭ* și de *Bulgarĭ*,
De *Longobarzĭ* și de *Avarĭ*,!
Vin și *Huniĭ*, vin și *Goțiĭ*,
Vin potop, potop cu toțiĭ.

www.dacoromanica.ro

Pe caĭ iuțĭ ca rêndunele,
Fără frâne, fără șele;
Caĭ sirepĭ ce fug ca vêntul,
De cutremură pămêntul!
Mulțĭ-s ca năsipul măreĭ
Mulțĭ ca ghiarĕle mustrăreĭ!
Saĭ Române pe omor,
Fă-te fulger rĕsbitor,
Fă-te Dunăre turbată,
Fă-te sórtă ne'mpăcată;
Căcĭ potopul, étă-l vine
Și-ĭ amar și vaĭ de tine!
— Vie! . . . .
Ca o stâncă 'naltă,
Ce din vêrf de munte saltă,
Tună, sĕ rĕstrogolește,
Cade, rupe și sdrobește
Codriĭ vechĭ din a sa cale
Până'n fund, în fund devale;
Astfel crunt ostașul meŭ
Ișĭ isbește calul sĕŭ
Peste codriĭ mișcătorĭ,
De barbarĭ năvălitorĭ;
El îĭ sparge și-ĭ rĕsbesce,
Snopurĭ, snopurĭ îĭ cosește,
Și-ĭ înfrânge, și-ĭ respinge,
Și-ĭ alungă și-ĭ învinge!
Calu-ĭ turbă, mușcă, sare,
Nechezând cu înfocare!
Calcă trupurĭ sub pićióre,
Sfarmă arme sunătóre,
Și cu greŭ în sânge 'nótă,
Și mereŭ sĕ'ndésă 'n glótă,
Crunt rĕsboiŭ! privire cruntă;
Fiiul Romeĭ sĕ încruntă! . .
Fulgerĭ es din ochiĭ sĕĭ,
Fulgeră miĭ de scânteĭ
Dintr'al armelor ciocnirĭ
Și luciόse zîngănirĭ.
Sbor topórĕle aruncate,
Sbârnăe arcele 'ncordate,
Și săgețile ușóre,
Noureză mândrul sóre!

www.dacoromanica.ro

Caiĭ saltă și nechéză,
Lupta urlă, să 'ncleștéză,
Și barbariĭ toțĭ grămadă
Morțiĭ crude să daŭ pradă!
Dece cad, o sută mor,
Sute vin în locul lor!
Miĭ întregĭ să risipesc,
Alte miĭ în loc sosesc!
Dar vitézul cu-a sa pală
Face drum printre năvală,
Și pătrunde prin săgețĭ,
Că'ĭ Român cu șépte viețĭ!
In zadar hydra turbéză,
Trup-ĭ gróznic încordéză,
Geme, urlă și crâșnește,
Și 'mprejur sĕ-ncolăcește.
Fiul Romeĭ să aprinde,
Hydra'n mână-ĭ o cuprinde,
Ș'o sugrumă, și o sfarmă,
Ș'o învinge, și o darmă!
Fug *Gepiziĭ*, fug *Bulgariĭ*,
Longobarziĭ și *Avariĭ*;
Fug *Huniĭ*, fug și *Goțiĭ*
Fug potop, potop cu toțiĭ;
Și să duc, să duc ca vêntul,
Asurzind întreg pămêntul,
De-a lor sunete barbare,
De-a lor vaete amare!
3. Unde-s órdele avane, —
Unde-s limbele dușmane? —
Aŭ perit, s'aŭ stîns din față,
Precum tómna'n diminéță,
Să topesc să sting la sóre,
Negurile — otrăvitóre!
Cu ce vifor de urgie
Năvăliră'n România!
Cum veniră de turbațĭ
Ca bălauriĭ încruntațĭ:
Cu o falcă'n ceriul sfânt
Și cu alta pe pămênt!
Dar s'aŭ dus cum n'aŭ venit,
In pustiiul lor cumplit,
Părăsind în urma lor

www.dacoromanica.ro

Câmpul lupteĭ de omor!
Lat e câmpul celeĭ lupte.
Lat și plin de arme rupte;
Plin de corpurĭ sfărîmate,
Care zac grămezĭ culcate;
Plin de sânge ce-l pătéză
Și vĕzduhul aburéză!
Unde sunt atâte viețe,
Glasurĭ inimĭ îndrănețe? —
Mórtea rece le-a cuprins,
Într'o clipă ea le-a stîns!
Și pe câmpul cel de mórte!
Crunt locaș de rele sórte,
S'a lăsat acum de-odată
O tăcere înfricoșată!
Numaĭ când din vreme 'n vreme,
Să aude-un glas ce geme,
O jălire întristătóre,
Un suspin de om ce móre!
Saŭ nechezul dureros
Unuĭ cal aruncat jos,
Care chiamă ne'ncetat,
Pe stăpânu-ĭ jos culcat!
Sórele îșĭ schimbă locul
Și apune roș ca focul,
Întinḍênd pe cea câmpie
O văpsală purpurie,
Ca un sângeros vestmênt,
Peste-un lung și trist mormênt!
— Ér în naltul ceriuluĭ,
De-asupra mormêntuluĭ,
Țipă vulturul cu fală,
Și'n rotirea-ĭ triumfală,
Incunună cu-al sĕŭ sbor
Pe vitézu 'nvingător.
Să trăieștĭ, ostaș Romane,
Stâlp al lumeĭ apusane!
Tu cu peptu-țĭ aĭ oprit
Valul crunt din rĕsărit;
Și cu brațul tĕŭ armat,
Pasul sórteĭ l'aĭ schimbat!

. . . .

. . . .

www.dacoromanica.ro

Biblioteca Copiilor.

conține:

Nr. 1. **Peneș Curcanul,** Poesie de V. Alecsandri.
Nr. 2. **Tolpa și Ștefan Vodă,** Trad. pop. de S. Fl. Marian. **Țĕranul și Pescarul,** Fabula de C. Bălănescu.
Nr. 3. **Toma a lui Moș,** saŭ Românul la bĕtrânețe. Legendă de V. Alecsandri. **Fragile,** Istorióră morală.
Nr. 4. **Stan Bolovan,** Poveste de I Pop Reteganul.
Nr. 5. **Fulgerul,** Istorióră morală. **Sfaturi bune,** de Anton Pann.
Nr. 6. **Fata bărbată și fata leneșă,** Poveste de I. C. Fundescu.
Nr. 7. **Povestea uneĭ Păsĕrice,** Poesie de V. Alecsandri.
Nr. 8. **Patru frațĭ,** Dialog de I. Dariu.
Nr. 9. **Oprișanul,** Legendă de V. Alecsandri.
Nr. 10. **Istéță și pace,** Poveste de I. Pop Reteganul.
Nr. 11. **Ariciul și vulpea,** Fabulă de I. Ispirescu. **Judecată dréptă** după Icóna lumiĭ Prelucrate de I. Dariu
Nr. 12. **Copilul cerșitor,** Istorióră morală de D. Lăpădat. **Maĭ bine ceva decât nimic,** Fab. de Anton Pann. **Leul la vênat,** Fabulă de Alex. Donicĭ.
Nr. 13. **Trifon Țiganul și Popa,** Poveste de N. Clónță, **Țĕranul și vulpea.** Fabulă de V. G. Carp.
Nr. 14. **Bĕtrâniĭ sĕracĭ dar oneștĭ,** Poveste de învĕț associaț. **Mircea cel Mare și Soliĭ,** Legendă de D. Bolintineanu.
Nr. 15. **Costea Ciobanul și mama luĭ,** Poveste de D. Lăpădat. **Preda Buzescu,** Legendă de D. Bolintineanu.
Nr. 16. **Pleșcuță,** Poveste poporală de Dometiu Dogariu.
Nr. 17. **Omul frumos,** Poesie de A Murĕșan. **O familie fericită,** (din Istoriórele luĭ Andersen). Tradusă de I. Popovicĭ.
Nr. 18. **Arménul Neguțător și Fiul sĕŭ Gherghel,** Poveste culésă din gura poporuluĭ) de Rebreanu. **Bunica evlaviósă,** (din istoriórele luĭ Andersen). Trad. de I. Popovicĭ **Gâcitorĭ.**
Nr. 19. **Norocul și Mintea,** Poveste de I. Pop Reteganul,
Nr. 20. **Bĕrnușca,** Poveste de S. Fl. Marian.
Nr. 21. **Doĭ frațĭ și douĕ surorĭ,** Convorbire întocmită pentru copiĭ de I. Dariu.
Nr. 22. **Picătura de apă,** Istorióră instruc. după „Org. pedag."
Nr. 23. **Movila luĭ Burcel,** Legendă de V. Alecsandri. **Urmările Limbuțieĭ,** Povestire morală de Anton Pann.
Nr. 24. **Ioniță,** Istorióră morală de P. Vancu. **Fluturiĭ,** Poesie de N. Beldiceanu.
Nr. 25. **Bătălia dela Călugărenĭ.** Fragment istoric de C. Aricescu **Clopotul,** Istorióră morală, Trad. de I Popovicĭ
Nr. 26. **Sandra,** Legendă pop. de Ión Dologa. **Ștefan și Cornu** Poesie de V. Alecsandri.
Nr. 27. **Anghelus fecior de împĕrat,** Poveste de D. Dogariu.
Nr. 28. **Îndreptarea școlaruluĭ stricat,** Istor. morală de N. Boiu. **Vorbe și rĕspunsurĭ potrivite,** de P. Ispirescu.
Nr. 29. **Copila de omenie și Róta noroculuĭ,** Istorióre morale după „ Școla și Famil." **Marcu și turcu,** Legen. de M. Pompiliŭ.
Nr. 30. **Sentinela Română,** Poesie de V. Alecsandri.

www.dacoromanica.ro